

DOI:

УДК 021.8:[001.102:316.77]

Людмила Дем'яненко,

кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: demjanenkol@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5160-2736>

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА ТА БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ

У статті висвітлюються питання глобальної інформатизації суспільства в сучасних умовах, що спричиняє формування нового інформаційно-комунікаційного простору та нової культури. Адже швидкий розвиток науки і технологій чинить істотний вплив на зміну потреб суспільства, тому бібліотеки, щоб вистояти в перехідний період і впевнено ввійти до інформаційного середовища, шукають нові форми та методи обслуговування відвідувачів/читачів, можливості залучення їх до культурної спадщини людства. У глобальному світі зростають потреби в базах (джерелах) змістовної інформації та новітніх системах інформаційно-комунікаційної техніки, яка зберігає, обробляє, передає і транслює інформацію. Тому характерною ознакою бібліотечної діяльності є її динаміка, пов'язана зі змінами інформаційних ресурсів та технологій. У таких умовах – стрімкого розвитку інформаційного суспільства та його інформатизації – зростає і роль самих бібліотек.

Бібліотечні установи забезпечують інформаційний супровід державної політики в різних сферах: культури, науки, освіти. Тому в багатьох країнах світу організовуються президентські бібліотеки, музеї, фонди, які займаються як збереженням документальної спадщини глави держави, так і сприянням її дослідженню та популяризації. Через це бібліотека займає важливе місце у структурі наукових та інформаційних комунікацій, адже є інституцією, що забезпечує передачу та трансформацію інформації в процесі науково-інформаційної діяльності.

Ключові слова: бібліотека, інформаційні комунікації, інформаційний простір, інститут президентства, президентські бібліотеки, Фонд Президентів України.

Постановка проблеми. Значну роль у функціонуванні бібліотек та інституту президентства як їх структурного підрозділу зокрема, відіграє
© Л. Дем'яненко, 2022

динаміка розвитку інформаційних ресурсів та технологій: зростання об'ємів і чималі потоки інформації, які циркулюють у всіх сферах діяльності людини; інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та інтеграційні процеси в міжнародному інформаційному просторі. Еволюція цих елементів постійно змінює підходи до бібліотечної справи як в Україні, так і в усьому світі.

Мета дослідження: простежити сучасні тенденції функціонування і взаємодії бібліотек та інституту президентства як одного з центрів інформаційного середовища.

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що інноваційному розвитку бібліотек сприяють нові інформаційні технології, удосконалення процесів передачі інформації, з впровадженням яких публічні бібліотеки реалізують стратегію переходу від традиційної бібліотеки до динамічного центру інформації. У сучасних умовах вітчизняні бібліотеки активно працюють над створенням інформаційних ресурсів, заповнюючи власну нішу у світовому інформаційному просторі. А оскільки українські бібліотеки є частиною національної інформаційної системи, вони забезпечують доступ до знань та інформації для всіх громадян, беруть участь у політичному, економічному, соціальному й культурному розвитку своїх територій, підтримують етнічну, культурну, мовну і релігійну різноманітність, культурне самовизначення і самобутність.

Завдяки своїй доступності бібліотеки мають стратегічну можливість удосконалювати якість і демократичні засади життя громадян, активізувати суспільне життя місцевих громад. Бібліотеки покликані допомагати громадянам користуватися перевагами інформаційного суспільства, реалізуючи їх право на доступ до інформації і знань, забезпечувати можливості для комунікації всередині місцевих співтовариств і між ними незалежно від їх масштабу [4].

В Україні не існує єдиної національної моделі бібліотеки. Проте в сучасних умовах установа виступає в ролі інтегрованого в інформаційне середовище інституту. Головним завданням бібліотек є посилення значення інформації та знань як каталізатора суспільного розвитку. Воно має декілька аспектів: сприяння розвитку знань через забезпечення вільного доступу до інформації та збереження документованого спадку як суспільного надбання.

Отже, бібліотеки розглядаються як соціальний інститут, який підтримує і пропагує ідеї демократії, просуває державні реформи, активно впливає на процеси науки, освіти, соціального розвитку, економіки, культури. Послуги, що надаються бібліотеками, є одним із чинників підтримки

державної соціально-економічної політики, сприяють культурному розвитку громадян, забезпечують вихід України в загальносвітовий інформаційний простір.

У сучасних світових соціально-культурних та економічних умовах бібліотечна діяльність набуває значення фундаментальної категорії соціуму. До базових вимог, що визначають рух України до інформаційного суспільства, належать: формування єдиного інформаційно-комунікаційного простору як частини світової інформаційної інфраструктури; інтенсивний розвиток нових і високих технологій; створення системи забезпечення прав громадян на вільне отримання, поширення та використання інформації; задоволення потреб суспільства в інформації; підвищення рівня освіти, науково-технічного й культурного обміну за рахунок розширення регіональної, національної та міжнародної інформаційної взаємодії. Сукупність цих чинників визначає, що бібліотека вступає в стадію трансформації як власне інформаційно-бібліотечного обслуговування, так і функціональної спрямованості бібліотечної діяльності, що стає багатоаспектною, динамічною, різноманітною. Народжуються нові напрями та форми бібліотечної діяльності, що сприяють задоволенню інформаційних потреб користувачів книгозбірень, трансформуються під впливом інтелектуалізації соціально-економічного життя України [1].

Отже, у наш час інформаційні ресурси стають одним із найголовніших чинників впливу, адже саме через них розкривається велич (могутність) людини, суспільства й держави в добу становлення глобального суспільства. Світова практика доводить, що інформаційні ресурси (в поєднанні з сучасними інформаційними технологіями) дають змогу раціональніше використовувати матеріальні багатства, прискорюють розвиток соціальних підсистем та суспільства загалом [7], що впливає на формування нової особистості.

Наприклад, бібліотеки України є однією з основних складових культурної, освітньої та інформаційної структури держави, найважливішим інструментом у формуванні громадянського суспільства. Розвиток бібліотечної справи не тільки України, а й будь-якої країни неможливий без підтримки державною владою. На сучасному етапі суспільні перетворення впливають на бібліотеки настільки рішуче, що змінюють не тільки всю систему бібліотечної праці та бібліотечних ресурсів, але й вперше ставлять питання про «межі» бібліотечного простору і самих основ існування традиційних бібліотек та їх функцій. Адже, *сучасний* бібліотечний світ – це різноманітна сукупність суверенних бібліотек

і бібліотечних систем, кожна з яких повинна розвиватися і функціонувати з урахуванням впливу інших. Жодна бібліотека або бібліотечна *мережа* не може замкнутися виключно на самій собі, відмовитися від контактів і зв'язків. Якою б своєрідністю вони не володіли, між ними завжди існує певна спільність, відкритість одне для одного, залежність одного від іншого. Таким чином, вони не тільки існують у тісному зв'язку одне з одним, але й якимось впливають одне на одного.

У цьому контексті варто наголосити, що колосальний потенціал бібліотек, затребуваний з урахуванням процесів інформатизації, спричинив суттєві зміни в уявленнях про їх завдання та можливості в умовах інформаційного простору, розвитку ринкової економіки, місцевого самоврядування, політичного життя як на професійному, так і на побутовому та урядовому рівнях. Тому проявом цих змін стало надання владою бібліотекам специфічних функцій у сфері політико-правового інформування, що в організаційному відношенні знайшло відображення в створенні в структурі бібліотек спеціальних служб, центрів та відділів [2, с. 151–152].

Таким чином, трансформаційні процеси в сучасній Україні охоплюють усі сфери суспільного життя, в тому числі політичну. При цьому реформування політичної системи набуває особливого значення, оскільки від якості владних інститутів значною мірою залежить ефективність усіх суспільних перетворень. Адже будь-який політичний інститут має відповідати вимогам часу, актуальним потребам суспільства та змінам у політичній системі.

Звичайно, більшість документів і матеріалів функціонування інституту президентства зберігаються в державних архівах, але частина специфічних ресурсів, які відображають роль глави держави в політичному процесі, його особисті документи становлять основу спеціалізованих бібліотечно-архівних колекцій, зокрема президентських бібліотек, музеїв, фондів. Тому, на нашу думку, до документальних колекцій відносимо не лише папери, фото- та відео матеріали, а й різноманітні подарунки президентам, також різного роду предмети (наприклад, деякі особисті речі та інші артефакти). Наразі, звісно, більшість із них розпочали оцифровку документальних джерел і виставлення на своїх вебпорталах інформаційних ресурсів, які висвітлюють діяльність того чи іншого президента [3].

У сучасному інформаційному суспільстві стає дедалі популярнішим розвиток електронних ресурсів та дистанційний доступ до них. Тому часто президенти підтримують ініціативи щодо інформатизації, використання

електронних інформаційних ресурсів та оцифрування національного спадку, що зберігається в бібліотеках.

Ще 2000 року, на той час Президент України Л. Кучма для підвищення ролі бібліотек у розбудові держави, формуванні громадянського суспільства, більш ефективного використання їх інформаційного потенціалу видав Указ «Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України № 490/2000». З часом Л. Кучма і його благодійна організація Президентський фонд «Україна» декілька років підтримували проєкт із допомоги сільським бібліотекам як у матеріальному плані, так і в наповненні бібліотечних фондів. Однак, на жаль, у нашій країні Президент не має таких повноважень як у країнах із президентською формою правління, і тому часто ініціативи президента так і залишаються нереалізованими. Наприклад, указ 2009 р. Президента України В. Ющенко, у якому було доручення Кабміну та Київській міській державній адміністрації забезпечити фінансування державних програм щодо розвитку бібліотек та виділити земельну ділянку для будівництва нового корпусу Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, але цей указ так і залишився на папері.

І все ж таки президенти, хоча й не завжди, але впливають не лише на всі сфери внутрішнього життя країни, а й на глобальні цивілізаційні зміни, що відбуваються в суспільстві.

Документальна спадщина президентської діяльності репрезентована великою кількістю різноманітних документів і не тільки, що розподіляються як за видовою ознакою, так і за місцем зберігання, популяризації та специфікою представлення.

Інститут президентства – одна з найголовніших інституцій у багатьох країнах світу. Початок процесу дослідження інституту президентства було покладено фактично одночасно із запровадженням посади президента саме у США. Власне, з того моменту знаходимо в бібліотеках США перші друковані матеріали, пов'язані тією чи іншою мірою з інститутом президента як вищої державної посади [8, с. 70].

Інститут президента як політичний інститут об'єднав посади глави держави та уряду. За більш як двісті років подібна інституція зі своїми особливостями виникла майже на всіх континентах та в понад двохсот країнах світу. Сьогодні інститут президентства став одним із найголовніших інституцій у багатьох країнах. Президенти впливають не лише на всі сфери внутрішнього життя країни, але й на глобальні цивілізаційні зміни, що відбуваються в сучасному суспільстві. Документальна спадщина президентської діяльності репрезентована великою кількістю

різноманітних документів, які розподіляються як за видовою ознакою, так і за місцем [8, с. 62].

Тобто в кожному такому інституті чи президентському музеї можна дізнатися про особливості характеру колишніх / чинних політичних керівників. Саме тому ці пам'ятки, якими керують національні архіви, зацікавлюють учених і не тільки. Будь-який політичний інститут має відповідати вимогам часу, актуальним потребам суспільства, а особливо змінам у політичній системі. Тому, безумовно, інститут трансформується як у межах правового поля, так і у своєму функціональному змісті.

Отже, президент як державна інституція посідає своє особливе, специфічне місце незалежно від роду діяльності. Наприклад, колишні президенти в демократичних країнах залишаються носіями безцінного досвіду, який можна передати своїм наступникам для блага всієї держави, адже охоплюють своєю діяльністю широке коло питань державного значення.

Таким чином, саме Президентські бібліотеки виступають як спеціалізовані центри, що функціонують також як сховища документів, записів, колекцій та інших історичних матеріалів, що належать президентам у тій чи іншій країні. Президентські бібліотеки збирають велику кількість відвідувачів музейних колекцій з усього світу. Особливо їх діяльність спрямована на молоде покоління для виховання патріотизму та популяризації історії своєї країни. Проте все ж головною метою створення таких бібліотек – це доступ дослідників до інформаційних ресурсів для вивчення періоду правління того чи іншого президента.

В Україні з метою збирання, збереження та запровадження в науковий і культурний обіг документальних матеріалів, які відображають державну, суспільно-політичну діяльність, творчість та життя президентів України було засновано спеціальну бібліотечно-архівну колекцію – Фонд Президентів України (ФПУ) (URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/45>). Фонд є структурним підрозділом Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Фонд Президентів України – перше в Україні зібрання документів на всіх видах носіїв інформації (видань, архівних документів, кіно-відео-фотоматеріалів, електронних видань, баз даних тощо).

У Фонді представлено різноманітні твори мистецтва: предмети народних промыслів (вишиванки, килими, вази, посуд тощо), музичні інструменти, декоративна зброя (шаблі, булави тощо), картини виконані різними техніками, макети військової техніки тощо. Для залучення ширшого кола користувачів до фонду електронних інформаційних ресурсів Фонду було включено й віртуальну експозицію «Подарунки

президентам України», ознайомитися з якою можуть усі бажаючі користувачі мережі «Інтернет». Безпосередньо з музейними документами можна ознайомитись, відвідавши постійну виставку нових надходжень у читальному залі ФПУ.

Для популяризації та ширшого запровадження в науковий, освітній та культурний обіг документальних матеріалів про президентів України та функціонування інституту президентства загалом, ФПУ займається також формуванням та інформаційною підтримкою фонду науково-інформаційних ресурсів, що об'єднує сім електронних баз даних:

- бібліографічна база даних «Інститут президентства» (понад 30 тис. записів);

- повнотекстові бази даних: «Інститут президентства України в пресі» (50 000 записів), «Інститут президентства» (понад 5000 записів), «Україна у відгуках зарубіжної преси» (близько 30 тис. записів); «Пряма мова президентів України (близько 3000 записів);

- база даних «Подарунки Президентам України» (близько 1300 записів);

- мультимедійна база даних (понад 2000 записів) (Фонд Президентів України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/48>).

Електронний фонд містить низку мультимедійних ресурсів, публікації, корисні інформаційні ресурси та довідкову інформацію з питань функціонування президентської влади в зарубіжних країнах. Також існують все ж і деякі обмеження щодо доступу до певних документів.

Продукція ФПУ в електронному та друкованому вигляді розповсюджується в бібліотеки України через Мережу пунктів доступу громадян до офіційної інформації (членом якої є ФПУ) та надходить до: вищих органів державної влади, обласних облдержадміністрацій, спеціалізованих навчальних закладів і в президентські бібліотеки за кордоном. Підготовлені матеріали використовуються Інститутом законодавства Верховної Ради України, Комітетом з питань освіти і науки Верховної Ради України, Національним інститутом стратегічних досліджень та іншими установами в науково-дослідній роботі та при підготовці аналітичних записок для вищого керівництва держави (Фонд Президентів України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/48>).

Отже, незалежно від роду діяльності, колишні президенти в демократичних країнах залишаються носіями безцінного досвіду, який можна передати своїм наступникам для блага всієї держави. Тому різного роду документальні свідчення та матеріали, що стосуються життя і діяльності експрезидентів, а також чинного глави держави й президентських структур становлять невід'ємну частину всієї історичної спадщини

країни, яку необхідно зберегти та надати можливість ознайомитися з нею всім бажаючим. У цьому плані особливої актуальності набуває діяльність спеціалізованих установ, які сприяють популяризації різних матеріалів та документальних зібрань про Президента, його життя та творчість серед широкого кола користувачів. Тому саме електронна бібліотека – інтегрована інформаційна система, що дає змогу накопичувати, зберігати та ефективно використовувати різноманітні колекції електронних повнотекстових та мультимедійних документів і не тільки, що доступні в зручному для користувача вигляді.

Водночас варто зазначити, що сучасний користувач бібліотеки – це людина медіасвіту, споживач таких інформаційних комунікацій як інтернет-ресурси, під впливом яких він, безсумнівно, перебуває. Медіа так інтегрувалися в наш щоденний життєвий простір, що більшість користувачів їх просто не помічають, а тому не здатні критично оцінювати, піддавати сумніву все, що вони читають або сприймають через візуальні образи та звуки. Нові інформаційні ресурси і технології, новий тип мислення, навички медіаграмотності, нові вимоги до використання інформації – все це зумовлює необхідність посилення просвітницької, експертної, консультативної, інтегративної функцій бібліотеки.

Наразі Україна переживає досить складний період. Повномасштабна війна, розв'язана країною-агресором, тяжко вдарила майже по всіх сферах діяльності нашої держави. На жаль, бібліотечна справа також не стала винятком. Цей вплив проявився як в науковій, так і у видавничій діяльності, практично зупинився міжнародний книгообмін; значно знизилися показники відвідуваності і книговидачі самих бібліотек; проблеми в наповненні фондів, прогалини в кадровому питанні, також у фінансовому забезпеченні, а особливо в руйнації та знищенні самих бібліотек з їхніми фондами. І тому завдання бібліотек – це збереження всього того, що на сьогодні має країна. Адже в дуже складних умовах, у часи війни, українські бібліотечні установи та їх структурні підрозділи залишаються в ролі своєрідних навігаторів інформаційних потоків комунікації в різних сферах діяльності людини, і політичній зокрема. Максимально оптимізуючи процеси пошуку, обробки та доставки потрібної інформації користувачеві, бібліотечні установи залишаються джерелом сучасних знань, які так необхідні не лише в мирний час, а й у процесі вже післявоєнної відбудови. Тому підтримка державної влади, зокрема президентської, сьогодні конче потрібна бібліотекам.

Список бібліографічних посилань

1. Березівська Л. Д., Зозуля С. М., Лобановська І. Г., Хемчян І. І. Бібліотечно-інформаційне забезпечення освіти. *Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського*. Київ, 2016. Вип. 5. С. 8–9. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/705959/3/Zbirnyk%20 naukovych%20 prac,%20 vup.%205.pdf>
2. Гранчак Т. Ю. Библиотека как компонент системы политической коммуникации. *Б-ки нац. акад. наук: проблемы функционирования, тенденции развития*. 2011. Вып. 9. С. 147–158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2011_9_17
3. Дем'яненко Л. Г. Документальні колекції інституту президентства країн світу: специфіка представлення. *Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 11–12 верес. 2015 р.). Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. С. 86–92. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/konferenciya/konf_lviv/Demyanenko.pdf
4. Концепція розвитку бібліотечної справи України. URL: <https://lib.if.ua/prof/?p=718>
5. Кушерський А. Мережеві освітньо-інформаційні ресурси Президентської бібліотеки-музею Франкліна Делано Рузвельта. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2014. Вип. 39. С. 417–428.
6. Польовик С. Інститут президентства в сучасному світі: аналіз матеріалів інтернет-ЗМІ. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 52. С. 284–296. <https://doi.org/10.15407/nr.52.284>
7. Соснін О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів із наукового потенціалу України. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. 572 с.
8. Удовик В. Президентські бібліотеки США: історичні дискусії та тенденції розвитку. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2020. Вип. 60. С. 62–74. <https://doi.org/10.15407/nr.60.062>

References

1. Berezivska, L. D., Zozulia, S. M., Lobanovska, I. H., Khemchian, I. I. (2016). Bibliothечно-informatsiine zabezpechennia osvity. *Naukovi pratsi Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteki Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho – Scientific Works of the State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine named after V. O. Sukhomlynskyi* [in Ukrainian]. Retrieved

from <https://lib.iitta.gov.ua/705959/3/Zbirnyk%20naukovykh%20prac,%20vyp.%205.pdf>

2. Granchak, T. Iu. (2011). Biblioteka kak komponent sistemy politicheskoi kommunikatsii [Library like a component of political communication system]. *Biblioteki natsionalnykh akademii nauk: problemy funkcionirovaniia, tendentsii razvitiia – The Libraries of National Academies of Sciences: Functioning Problems, Development Trends*, 9, 147–158 [in Russian]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2011_9_17

3. Demianenko, L. H. (2015). Dokumentalni kolektsii instytutu prezydentstva krain svitu: spetsyfika predstavleniia [Documentary collections of the institute of the presidency of the countries of the world: specifics of presentation]. *Suchasni problemy diialnosti biblioteky v umovakh informatsiinoho suspilstva: materialy V mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii (Lviv, 11–12 veresnia, 2015) – Modern Problems of Library Activity in the Conditions of the Information Society: Materials of the 5 th International Science and Practice Conf. (Lviv, September 11–12, 2015)*. Lviv: Vyd-vo Lvivskoi politekhniky. (pp. 86–92) [in Ukrainian]. Retrieved from http://nbuviap.gov.ua/images/konferenciya/konf_lviv/Demyanenko.pdf

4. Kontseptsiiia rozvytku biblioteknoi spravy Ukrainy liutoho. (2013) [in Ukrainian]. Retrieved from <https://lib.if.ua/prof/?p=718>

5. Kusherskyi, A. (2014). Merezhevi osvitho-informatsiini resursy Prezydentskoi biblioteky-muzeiu Franklina Delano Ruzvelta [Network of educational and information resources of the Presidential Library and Museum of Franklin Delano Roosevelt]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 39, 417–428 [in Ukrainian].

6. Polovyk, S. (2019). Instytut prezydentstva v suchasnomu sviti: analiz materialiv internet-ZMI [The Institute of Presidency in the Modern World: Analysis of Internet-Media Materials]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 52, 284–296 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.52.284>

7. Sosnin, O. V. (2003). Problemy derzhavnogo upravlinnia systemoiu natsionalnykh informatsiinykh resursiv iz naukovooho potentsialu Ukrainy. Kyiv : Iniversytet derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy [in Ukrainian].

8. Udovyk, V. (2020). Prezydentski biblioteky SSHA: istorychni diskusii ta tendentsii rozvytku [Presidential Libraries of the USA: Historical Discussions and Trends]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy im. V. I. Verna-*

dskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine, 60, 62–74 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.60.062>

Стаття надійшла до редакції 23.10.2022.

Liudmyla Demianenko,

PhD (Philology), Senior Researcher,
V. I. Vernadsky National Library of Ukraine
3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine
e-mail: demjanenkol@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5160-2736>

Institute of the Presidency and Librarianship: Peculiarities of Functioning and Interaction

The article highlights the issues of global informatization of society in modern conditions, which leads to the formation of a new information and communication space and a new culture. After all, the rapid development of science and technology has a significant impact on the changing public needs, so libraries, in order to withstand the transition period and confidently enter the information environment, are looking for new forms and methods in visitors/readers services, opportunities to present humanity cultural heritage to the public. In the global world, there is a growing need for databases (sources) of meaningful and the latest information and communication technology systems that store, process, transmit and broadcast information. Therefore, a characteristic feature of library activity is its dynamics associated with changes in information resources and technologies. In such conditions – the rapid development of the information society and its informatization, the role of the libraries themselves is also increasing.

Libraries also provide information support for state authorities in various areas: culture, science, education. Therefore, in many world countries, presidential libraries, museums, and foundations are organized, and they are engaged both in preserving the documentary heritage of the head of state and in promoting its research and popularization. Therefore, these libraries occupy an important place in the structure of research and information communications, because it is a path that ensures the transfer and transformation of information in the process of scientific and information activities.

Keywords: library, information communications, information space, presidential institute, Presidential libraries, Fund of Presidents of Ukraine.